Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende reglementering inzake de kwaliteit en de productie, de levering en het gebruik van teruggewonnen water
- Tweede principiële goedkeuring

Met dit procedureel besluit wordt een kader vastgelegd voor de levering en het gebruik van teruggewonnen water dat, al dan niet via extra zuivering, geproduceerd wordt vanuit het effluent van een rioolwaterzuiveringsinstallatie of vanuit bedrijfsafvalwater.

Met het oog op een bescherming van mens en milieu worden nadere regels vastgelegd voor het gebruik van teruggewonnen water in irrigatie – en beregeningstoepassingen zowel in land- en tuinbouw als daarbuiten (bv. openbaar groen, sport, etc). Het besluit regelt eveneens het ander gebruik van teruggewonnen in kader van een openbare dienst waarbij het teruggewonnen water in contact komt met de bodem, of gebruikers, omwonenden of passanten in de onmiddellijke omgeving van de locatie van het gebruik blootgesteld kunnen worden aan het teruggewonnen water (bv. bluswater, kuiswater, reiniging van voertuigen, etc.).

Het besluit legt de minimale eisen vast voor wat betreft de kwaliteit en de monitoring van het teruggewonnen water en voor de risicogebaseerde benadering die moet toelaten om eventuele risico's te identificeren en te beheersen. Het bepaalt voor welke toepassingen een toelating van een bevoegde autoriteit nodig is, wat in de aanvraag opgenomen moet worden en de nodige procedurele bepalingen voor het verloop en de behandeling van de aanvraag.

Met dit besluit worden de stappen vastgelegd die de verordening (EU) 2020/741 van het Europees Parlement en de Raad inzake minimumeisen voor hergebruik van water in Vlaanderen toepasbaar maakt.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

De bepalingen van dit besluit kaderen binnen het beleidsdomein Omgeving, meer bepaald de beleidsvelden omgeving en natuur en klimaat en het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. De bepalingen van het besluit moeten het mogelijk maken om gezuiverde afvalwaters te gebruiken voor bepaalde toepassingen zonder het veroorzaken van negatieve impact op omgeving (water, lucht bodem, natuur) en gezondheid.

Het besluit geeft ook invulling aan het Vlaams Regeerakkoord en de ambities op vlak van afval en circulaire economie om "beter in onze behoeften aan grondstoffen en water te kunnen voorzien" en waarbij we "het gebruik van primaire grondstoffen en materialen kunnen verminderen en het hergebruik ervan vergroten zonder in te boeten op ons comfort of onze welvaart".[1]
"Circulair watergebruik" is tevens één van de zes sporen waarop de Blue Deal inzet. [2]

Het besluit werd afgestemd met de verschillende stakeholders (overheidsadministraties, potentiële aanbieders van afvalwaters en gebruikers van al dan niet gezuiverd afvalwater

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Wetgevingsadvies
Er werd taal- en legistiek advies aangevraagd en het advies nr. 2023-118 werd ontvangen op 29 maart 2023.

Advies Inspectie van Financiën
Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd ontvangen op 7 april 2023.

Eerste principiële goedkeuring
Op 28 april 2023 werd het ontwerpbesluit een eerste keer principieel goedgekeurd:
- Ontwerpbesluit: VR 2023 2804 DOC.0465-2
- Nota Vlaamse Regering: VR 2023 2804 DOC.0465-1
- Bijlage: VR 2023 2804 DOC.0465-3

De Vlaamse minister, bevoegd voor Omgeving werd gelast over het ontwerpbesluit het advies in te winnen van de SERV, de SALV en de Minaraad.

Advies van de strategische adviesraden
De SERV, de SALV EN de MINAraad brachten een gezamenlijk briefadvies uit op 15 mei 2023.

De raden steunen de scope die breder gaat dan strikt de Europese verordening en steunen het uitgangspunt dat dit besluit de grondstoffenverklaring voor hergebruik moet vervangen. De Raden appreciëren ook dat deze regelgeving werd voorbereid in overleg met de stakeholders, zodat de administratieve lasten zo beperkt mogelijk blijven.
Het advies van de strategische adviesraden bevat een aantal aanbevelingen.

[Werk de richtlijnen in overleg uit]
De raden vragen om de gebruikers maximaal te betrekken bij de opmaak van richtlijnen, de afstemming te verzekeren bij de praktische uitwerking, en in de communicatie te verduidelijken in

[1] https://www.vlaanderen.be/publicaties/regeerakkoord-van-de-vlaamse-regering-2019-2024, 1.6 Afval en Circulaire economie, p 146 en
[2] https://www.integraalwaterbeleid.be/nl/nieuws/blue-deal-bindt-strijd-aan-tegen-droogte en https://bluedeal.integraalwaterbeleid.be/

welke gevallen nog een procedure van de grondstoffenverklaring dient gevolgd te worden. Deze aanbeveling leidt niet tot een wijziging van het besluit. Er wordt bij het uitwerken van de technische richtlijnen rekening gehouden met deze vraag.
Daarnaast wordt door de raden afstemming met andere regelgeving aangeraden, zoals de vrijstelling van heffing, zodat gegevens die bruikbaar zijn voor beide procedures, slechts één keer moeten aangeleverd worden. In het besluit werd daarom en equivalentiebepaling toegevoegd waar nodig.

[Verbreed de mogelijkheden voor proefprojecten]
Het ontwerp werd voor deze aanbeveling als volgt bijgestuurd in het artikel 4, §2, 5de lid. De maximale termijn werd in lijn gebracht met wat in de verordening 2020/741 voorgesteld wordt, dus 5 jaar.
De beperking op de oppervlakte van proefprojecten werd aangevuld. Er wordt nog steeds uitgegaan van een maximale oppervlakte van 1 hectare, tenzij de verantwoordelijke partijen aantonen waarom die beperking ontoereikend is voor de gestelde onderzoeksdoelstellingen.

De bijkomende voorwaarde die opgelegd kan worden voor ondersteuning door een kennisinstelling werd bijgesteld. Een herformulering zorgt ervoor dat dit aspect meer een aanbeveling wordt aan de verantwoordelijke partijen, zonder een specifieke instelling op te leggen.

[Bereid de procedures in droogteperiodes voor]
De raden steunen de bepalingen die voorzien in een soepelere procedure voor hergebruik van afvalwater in droogteperiodes. De raden vragen om deze optie vooraf goed voor te bereiden. Deze aanbeveling leidt niet tot een aanpassing van het ontwerpbesluit.

[De geldigheidsduur van de toelating is belangrijk voor de investeringsbereidheid]
De toelating voor het hergebruik is maximaal tien jaar geldig en kan verlengd, dan wel ingekort worden. Met het oog op rechtszekerheid vragen de raden om terughoudend te zijn met tussentijdse bijsturingen. De periode van tien jaar moet ook het uitgangspunt vormen bij het uitwerken van toekomstige ondersteuningsmechanismen, Dit behoeft geen aanpassingen aan het ontwerpbesluit.

[Voorzie meer flexibiliteit voor lopende projecten]
Deze aanbeveling heeft betrekking op de wijziging van een toelating wanneer nieuwe locaties toegevoegd worden of bestaande locaties gewijzigd worden binnen een waterhergebruikssysteem. Het opnieuw doorlopen van de aanvraagprocedure zou daarbij drempelverhogend kunnen werken.

Het mechanisme van een aanvraag van de toelating en eventuele bijsturing van de risicobeoordeling is een centraal element aan een veilig en duurzaam gebruik van (gezuiverde) afvalwaters. Een nieuwe of andere locatie kan immers nieuwe te overwegen elementen met zich brengen, zoals ligging in een waterwingebied, ligging in een SBZ, nabijheid van de locaties bij terreinen die gebruikt worden door omwonenden, passanten, …. Dergelijke elementen moeten overwogen worden bij het toevoegen van locaties en eventuele impact en risico's die ze meebrengen.

Het ontwerpbesluit werd aangepast om de bezorgdheid van vertraging en drempelverhoging weg te nemen. Er wordt verduidelijkt dat de bevoegde autoriteit evalueert welke adviezen of geen bijkomende adviezen nog ingewonnen moeten worden. Die hebben dan enkel betrekking op de aangevraagde aanpassingen en niet op het volledige waterhergebruikssysteem dat de procedure al doorlopen heeft.

[Garandeer het gelijk speelveld]

De raden begrijpen de logica om het gebruik van bedrijfsafvalwater nauw te laten aansluiten bij de regeling uit de verordening, maar zijn bezorgd over het behoud van het gelijk speelveld binnen de EU, omdat andere lidstaten voor een afwijkende aanpak zouden kunnen kiezen. Ze vragen om de aanpak in andere EU landen op te volgen en indien nodig initiatieven te nemen om oneerlijke concurrentie te vermijden. Deze aanbeveling behoeft geen aanpassingen aan het ontwerp. Implementaties in de andere Lidstaten wordt opgevolgd via Europese werkgroepen en via informeel overleg met de naburige Lidstaten.

De termijn voor de behandeling van de aktename bij gebruik van de vrijstelllingsregeling wordt gelijk gezet op tien werkdagen naar aanleiding van een correcte opmerkingen van de raden.

Ook voor wat betreft de monitoring wordt het initieel voorstel bijgestuurd om een gelijke aanpak tussen de land- en tuinbouwprojecten en niet land- en tuinbouwprojecten te bekomen, behoudens de minimumvereisten van de EU verordening. Voor de monitoring voor niet land- en tuinbouwprojecten wordt er volledig risicogebaseerd gewerkt en worden geen specifieke frequenties meer opgenomen in de bijlage bij het besluit. De monitoring zoals opgenomen in de toelating dient desgevallend op eigen initiatief van de verantwoordelijke partijen te worden bijgestuurd of aangevuld indien dit nodig blijkt tijdens de exploitatie en de risicogebaseerde opvolging.

[Zorg voor een zorgvuldige ontsluiting van informatie]
Deze aanbeveling heeft betrekking op onderscheid maken in het soort van informatie dat ontsloten zal worden uit proefprojecten. De nodige voorzichtigheid is aangewezen voor persoonsgegevens en industriële en commerciële informatie. Daarvoor werden een aantal toevoegingen gedaan aan het ontwerpbesluit.

Er wordt verder aanbevolen om de ontsluiting van de informatie aan het publiek in lijn te brengen met de bepalingen in de verordening 2020/741, artikel 10. Het ontwerpbesluit wordt op dit punt aangepast en het rapport dat de bevoegde autoriteit zal ontsluiten naar het publiek wordt op tweejaarlijks gebracht.
De rapporteringsverplichting van de verantwoordelijke partijen aan de bevoegde autoriteit bij proefprojecten blijft behouden als een jaarlijks verplichting in het kader van een zorgvuldige opvolging en toezicht op de lopende toelatingen.

De tekstuele en procedurele opmerkingen werden waar nodig aangepast.

2. INHOUD

A. ALGEMEEN

Hoewel de verordening (EU) 2020/741 van het Europees Parlement en de Raad inzake minimumeisen voor hergebruik van water rechtstreekse werking heeft en geen omzetting nodig heeft, zijn er aspecten die niet geregeld zijn in de verordening om de ruimte te laten aan de verscheidene Lid-staten die zelf in te vullen. Het gaat dan om aanduiden van bevoegde autoriteiten, het uitwerken van de nodige procedurele aspecten en het bepalen van bijkomende kwaliteitsaspecten die niet afgedekt zouden zijn in de verordening.

Zoals aangehaald onder A. Beleidsveld/beleidsdoelstelling ondersteunt dit besluit uiteenlopende doelstellingen die de uitdagingen rond watergebruik bij (prioritaire) sectoren, circulariteit, klimaat,...

moeten aangaan. Daarom wordt het besluit qua toepassingsgebied niet beperkt tot enkel de implementatie van de verordening. Het besluit voorziet immers:

- dat voor irrigatie en beregening voor land- en tuinbouwtoepassingen het teruggewonnen water niet enkel afkomstig kan zijn van rioolwaterzuiveringseffluent, maar ook van industrieel afvalwater;
- dat voor irrigatie en beregening voor niet land- en tuinbouwactiviteiten ook gebruik gemaakt kan worden van teruggewonnen water;
- dat teruggewonnen water ook ingezet kan worden voor activiteiten in open lucht in het kader van een openbare dienst (zoals bv. veegwagens,...).

De opzet van de verordening, die doorgetrokken wordt voor de andere toepassingen, is dat voor productie, levering en gebruik een schriftelijke toelating wordt verleend door een bevoegde autoriteit. Tijdens de voorbereidende fase werden een aantal verschillende opties afgewogen, zowel voor wat betreft het mechanisme van toelating en het kwaliteitskader dat voor de productie, levering en het gebruik van teruggewonnen water gebruikt zou worden.

Het besluit reguleert niet alle mogelijke vormen van "hergebruik". Er wordt met dit besluit een kader aangereikt voor:

1° irrigatie- en beregeningstoepassingen in kader van land- of tuinbouwactiviteiten;
2° irrigatie- en beregeningstoepassingen in kader van niet land- of tuinbouwactiviteiten waarbij:
   a) het teruggewonnen water in contact komt met de bodem of;
   b) gebruikers van het terrein en omwonenden of passanten in de onmiddellijke omgeving van het terrein blootgesteld kunnen worden aan het teruggewonnen water;
3° alle activiteiten in open lucht met teruggewonnen water in het kader van een openbare dienst andere dan irrigatie- en beregening voor niet land- of tuinbouwactiviteiten waarbij gebruikers, omwonenden of passanten in de onmiddellijke omgeving van de locatie van het gebruik blootgesteld kunnen worden aan het teruggewonnen water.

B. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Hoofdstuk 1. Definities en algemene bepalingen m.b.t. levering en productie van teruggewonnen water

Afdeling 1. Definities

Artikel 1

Dit artikel voert een aantal definities in. Sommige definities in dit besluit zijn ook opgenomen in de verordening 2020/741 van het Europees Parlement en de Raad van 25 mei 2020 inzake minimumeisen voor hergebruik van water (hierna de Verordening). De definities in de verordening zijn echter beperkter in hun toepassingsgebied gezien zij enkel op landbouwirrigatie betrekking hebben en op afvalwater dat afkomstig is uit rioolwaterzuiveringsinstallaties. Dit besluit heeft een ruimer toepassingsgebied, met name ook voor toepassingen buiten landbouw en eventueel voor ander afvalwater niet louter afkomstig van rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI). De voornaamste definities:

- waterhergebruikssysteem omschrijft de volledige keten die nodig is vanaf productie tot gebruik van teruggewonnen water. De definitie is ook terug te vinden in de verordening, maar is daar beperkt tot irrigatiewater dat gebruikt wordt voor landbouwirrigatie. De definitie is in dit besluit opgenomen gezien het toepassingsgebied ruimer is dan dat van de verordening, maar is er evenwel niet mee in strijd.

- bevoegde autoriteit. Hiermee wordt de vereiste entiteit aangeduid die het beleid zal moeten implementeren en opvolgen, concreet de Vlaamse Milieumaatschappij.
- eindgebruiker: idem als waterhergebruikssysteem. Ook terug te vinden in de verordening, maar hier een ruimer toepassingsgebied.
- verantwoordelijke partij: hier wordt de definitie hernomen en verruimd met "aanbieder van afvalwater", daar waar de verordening de exploitant van de RWZI aanduidt.
- teruggewonnen water: terug een definitie opgenomen met een ruimere toepassing, niet beperkt tot afvalwater afkomstig uit een RWZI.
- waterterugwinningsvoorziening: idem. Voor dit besluit niet noodzakelijk beperkt tot RWZI's. Ook is het niet noodzakelijk de RWZI die nog zal instaan voor de verdere zuivering van het RWZI effluent zodat het ingezet kan worden voor irrigatie- en beregeningstoepassingen.

Afdeling 2. Algemene bepalingen en toepassingsgebied

Artikel 2

Dit artikel geeft aan dat dit besluit voorziet in een implementatie van de verordening en geeft de doelstelling weer van de bepalingen om eventuele risico's ten aanzien van volksgezondheid en milieu in te perken bij het de productie, levering en het gebruik van teruggewonnen water. Dit besluit is slechts een gedeeltelijke implementatie aangezien de Vlaamse overheid geen uitvoering kan geven over de onderdelen van de verordening die vallen onder federale bevoegdheid. Meer bepaald kan er geen uitspraak worden gedaan over de aspecten voedselveiligheid gekoppeld aan volksgezondheid.

Artikel 3

Voor teruggewonnen water gelden er per opgenomen toepassing in het besluit kwaliteitseisen en bepaalde eisen naar risicobeheer. Het teruggewonnen water moet per beoogde toepassing steeds voldoen aan de opgelegde eisen in het besluit.

Dit artikel is opgenomen om te verduidelijken dat de toepassingen vallend onder dit besluit steeds aan de vereisten van het besluiten dienen te voldoen alsook dat er steeds nood is aan een toelating.

De enige uitzondering voor de onder het toepassingsgebied van het besluit vallende toepassingen zijn de bepalingen die betrekking hebben op de vrijstellingsmogelijkheden.

Afdeling 3. Toepassingen met teruggewonnen water

Artikel 4

Dit artikel omschrijft het toepassingsgebied.

Zo is rechtstreeks contact met de bodem een criterium omdat er daarbij blootstelling aan een aantal milieucompartimenten niet uit te sluiten is (zoals de bodem zelf, eventueel grondwater of ook oppervlaktewater als er run-off mogelijk is van het irrigatiewater).

De blootstelling van gebruikers, omwonenden of passanten van geïrrigeerde of beregende terreinen is ook een noodzakelijk criterium voor risicobepaling, gezien ook de risico's voor volksgezondheid meegenomen worden in de overwegingen van dit besluit. Dit is bijvoorbeeld het geval bij sportterreinen of ander publiek toegankelijk openbaar groen.

Irrigatiesystemen zoals bijvoorbeeld in serreteelt waar irrigatie- of beregeningswater in een gesloten circuit blijft, vallen niet onder het toepassingsgebied van dit besluit omwille van de beheersbaarheid van risico's bij dergelijke toepassingen.

Andere toepassingen waaraan gedacht zou kunnen worden zoals verkoeling op pleinen vallen wel onder dit besluit van zodra het water in contact kan komen met mensen of het milieu.

Dit artikel voorziet ook een regeling voor proefprojecten. Dergelijke projecten vallen niet onder de verdere bepalingen van het besluit. Daardoor hoeft geen administratieve procedure doorlopen te worden voor een toelating. Het moet daarentegen weldegelijk om onderzoeksprojecten gaan, in tegenstelling tot projecten die structureel opgezet worden. Het gaat dus om projecten die bepaalde aspecten afzonderlijk of samen nader zullen bekijken, zoals of een systeem rendabel is, haalbaar voor de beoogde toepassing (bv. testen voor verschillende teelten en de effecten daarop van bepaalde stromen teruggewonnen water), of er geen ongewenste effecten zijn op milieu en daaruit verontreiniging kan voorkomen. Onder verontreiniging moet algemeen worden verstaan een situatie waarbij achteruitgang is van alle milieucompartimenten waarop het proefproject een effect kan hebben. De verantwoordelijke partijen van het proefproject zullen zich dan ook vergewissen van die toestand alvorens het teruggewonnen water te gebruiken (door nulmetingen van alle nodige parameters waarvan vermoed kan worden dat ze richtinggevend kunnen zijn om de toestand te beoordelen. Als er door het proefproject een verontreiniging zou ontstaan, zijn het de verantwoordelijke partijen die hoofdelijk verantwoordelijk en aansprakelijk zijn om de toestand voorafgaand aan de verontreiniging te herstellen.

Hoofdstuk 2 Toelating aanvragen voor de productie, levering en het gebruik van teruggewonnen water voor irrigatie en beregening voor land- en tuinbouwactiviteiten

Afdeling 1. De aanvraag

Artikel 5

Dit artikel verplicht een toelating voor productie, levering en het gebruik van teruggewonnen water voor irrigatie- en beregeningstoepassingen voor land- en tuinbouw bij de bevoegde autoriteit. Bij de aanvraag moet steeds een risicobeheerplan toegevoegd worden waarbij we wat betreft de vereisten hiervoor een onderscheid maken tussen teruggewonnen water dat afkomstig is van een RWZI enerzijds en anderzijds teruggewonnen water afkomstig van bedrijfsafvalwater.

De bevoegde autoriteit kan bijkomende technische richtlijnen opmaken voor de inhoud en uitwerking van het risicobeheersplan. Gezien de technische aard van het risicobeheersplan en de noodzaak om de richtlijnen periodiek te kunnen aanpassen aan voortschrijdende inzichten, technische evoluties,… is de bevoegde autoriteit de best geplaatste entiteit.

De beoordelingstermijn is vastgelegd op 90 dagen om de bevoegde autoriteit voldoende tijd te laten om een grondige beoordeling van het risicobeheerplan te doen met het inwinnen van de nodige adviezen.

Artikel 6

Dit artikel somt de instanties op die om advies gevraagd moeten worden door de bevoegde autoriteit bij de beoordeling van de aanvragen. De risicobeheerplannen zullen immers de verschillende expertises raken van de betrokken advies verlenende instanties. De instanties brengen hun advies op een termijn van 30 dagen en heeft betrekking op aspecten die tot hun bevoegdheden behoren.

Afdeling 2. Inhoud van de toelating voor de productie, levering en het gebruik van teruggewonnen water

Artikel 7

De inhoud van de toelating is vastgelegd door de verordening. Door de verwijzing naar het betrokken artikel mee op te nemen in dit besluit wordt die inhoud ook vastgelegd voor de toepassingen die niet onder de verordening vallen.

Voor de activiteiten die niet onder de verordening vallen, leggen we vast wat de toelating exact dient te bevatten. Op die manier wordt de nodige flexibiliteit en de nodige vrije beleidsruimte behouden.

Afdeling 3. Vrijstelling voor het aanvragen van de toelating

Artikel 8

Dit artikel voorziet in een procedure waarbij een vrijstelling op de verplichting van de voorafgaande toelating voor productie, levering en gebruik van teruggewonnen water en op het nakomen van de generieke minimale kwaliteitseisen en monitoringsverplichtingen, bij besluit kan uitgevaardigd worden. Dit is enkel het geval wanneer een gemotiveerd verzoek van de droogtecommissie, georganiseerd door de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid[3] daartoe bij de bevoegde minister neergelegd wordt. De minister kan steeds een advies vragen aan de bevoegde autoriteit. De vrijstelling kan enkel toegepast worden wanneer het teruggewonnen water afkomstig is van bedrijfsafvalwater, niet wanneer de bron RWZI effluent is.

De vrijstelling kan beperkt worden tot bepaalde locaties, bepaalde bronnen van teruggewonnen water en afgelijnd worden in de tijd. De procedure kan enkel gebruikt worden in periodes van waterschaarste of droogte.

Een waterhergebruikssysteem dat actief wordt tijdens een vrijstellingsperiode moet wel nog steeds voldoen aan een aantal minimale cumulatieve voorwaarden. Voor de opstart van het watergebruikssysteem blijft alsnog een melding bij de bevoegde autoriteit noodzakelijk. De bevoegde autoriteit kan op basis van de gemelde gegevens nog bijkomende voorwaarden opleggen in functie van de bescherming van het milieu en de volksgezondheid.

Het gaat om een uitzonderingsmaatregel, waardoor bij het verstrijken van een bepaalde vrijstellingsperiode ook de opgestarte waterhergebruikssystemen stilgelegd moeten worden.

De bevoegde autoriteit moet daarbij de mogelijkheid hebben om aan de verantwoordelijke partijen van waterhergebruikssystemen die gebruik gemaakt hebben van de vrijstelling een evaluatie op te leggen. Dat moet de bevoegde autoriteit toelaten om de techniek van hergebruik gaandeweg meer gericht op punt te stellen als er zich op het moment van gebruik nog ongekende risico's zouden stellen. Voortschrijdende wetenschappelijke inzichten en technologische verbeteringen zullen via die weg ook mee in rekening gebracht kunnen worden.

Afdeling 4. Incidenten en herstelmaatregelen

Artikel 9

Dit artikel legt vast hoe en welke incidenten aangemeld worden bij de bevoegde autoriteit. Incidenten die aangemeld worden zijn de situaties die een potentiële bedreiging vormen voor het naleven van de voorwaarden of die een effectieve schending zijn van de opgelegde voorwaarden. De verantwoordelijke partijen moeten daarover de bevoegde autoriteit informeren en welke herstelmaatregelen zij zullen nemen.

[3] Het CIW is het overlegplatform waar zowel vertegenwoordigers van de beleidsdomeinen van het Vlaamse Gewest (waterbeleid), lokale waterbeheerders, afvalwater- en drinkwaterbedrijven en de provinciegouverneurs zetelen.

Alle verantwoordelijke partijen van het waterhergebruikssysteem kunnen in overleg met de bevoegde autoriteit de nodige bijkomende herstelmaatregelen vastleggen.

Voor wat betreft de waterhergebruikssystemen die onder het toepassingsgebied van de verordening vallen, moet de in de verordening opgelegde procedure nageleefd worden.

Hoofdstuk 3. Productie, levering en gebruik van teruggewonnen water voor irrigatie en beregening voor niet-land- en tuinbouwactiviteiten of een activiteit in het kader van een openbare dienst

Voorbeelden van irrigatie- en beregening voor niet land- en tuinbouwactiviteiten en andere activiteiten in het kader van een openbare dienst kunnen zijn:

- Irrigatie van openbaar groen;
- Het vullen van veegwagens;
- Irrigatie van sportterreinen (zowel natuurgras als kunstgras/kunststofterreinen);

Het gaat telkens om waterhergebruikssystemen die niet onder de toepassing van de verordening vallen.

Afdeling 1. De aanvraag

Artikel 10

Dit artikel bepaalt dat een aanvraag ingediend wordt bij de bevoegde autoriteit vooraleer een waterhergebruikssysteem kan opgestart worden en welke informatie door de aanvrager bij zijn aanvraag meegestuurd wordt.

De bevoegde autoriteit kan richtlijnen opmaken die de opmaak van de aanvraag ondersteunen.

Artikel 11

De behandeling door de bevoegde autoriteit van de aanvragen zit vervat in dit artikel. De termijn, de adviesmogelijkheden en kennisgeving worden beschreven.

Afdeling 2. Inhoud van de toelating voor een waterhergebruikssysteem voor irrigatie of beregening voor niet land- of tuinbouwactiviteiten of voor een activiteit in open lucht in het kader van een openbare dienst

Artikel 12

Dit artikel beschrijft de minimale inhoud van de toelating.

Afdeling 3. Vrijstelling voor het aanvragen van de toelating

Artikel 13

Dit artikel voorziet in eenzelfde procedure zoals voorzien bij land- en tuinbouw waarbij een vrijstelling op de verplichting van de voorafgaande toelating voor productie, levering en gebruik van teruggewonnen water en op het nakomen van de generieke minimale kwaliteitseisen en monitoringsverplichtingen, bij besluit kan uitgevaardigd worden. Dit is enkel het geval wanneer een gemotiveerd verzoek van de droogtecommissie, georganiseerd door de Coördinatiecommissie

Integraal Waterbeleid[4] daartoe bij de bevoegde minister neergelegd wordt. De minister kan steeds een advies vragen aan de bevoegde autoriteit.

De vrijstelling kan beperkt worden tot bepaalde locaties, bepaalde bronnen van teruggewonnen water, bepaalde toepassingen en afgelijnd in de tijd. De procedure kan enkel gebruikt worden in periodes van waterschaarste of droogte.

Een waterhergebruikssysteem dat actief wordt tijdens een vrijstellingsperiode moet wel nog steeds voldoen aan een aantal minimale cumulatieve voorwaarden. Voor de opstart van het watergebruikssysteem blijft alsnog een melding bij de bevoegde autoriteit noodzakelijk. De bevoegde autoriteit kan op basis van de gemelde gegevens voorwaarden opleggen in functie van de bescherming van het milieu en de volksgezondheid.

Het gaat om een noodmaatregel, waardoor bij het verstrijken van een bepaalde vrijstellingsperiode ook de opgestarte waterhergebruikssystemen stilgelegd moeten worden.

Afdeling 4. Incidenten en herstelmaatregelen

Artikel 14

Dit artikel legt vast hoe en welke incidenten aangemeld worden bij de bevoegde autoriteit. Incidenten die aangemeld worden zijn de situaties die een potentiële bedreiging vormen voor het naleven van de voorwaarden of die een effectieve schending zijn van de opgelegde voorwaarden.

Alle verantwoordelijke partijen van het waterhergebruikssysteem zullen in overleg met de bevoegde autoriteit de nodige herstelmaatregelen vastleggen.

Hoofdstuk 4. Melden van opstart en buitengebruikstelling, duur en evaluatie van de toelatingen

De bepalingen van hoofdstuk 4 gelden voor alle waterhergebruikssystemen die onder het toepassingsgebied van het besluit vallen.

Artikel 15

In dit artikel is procedure beschreven die gevolgd moet worden bij het effectief opstarten van de productie, levering en gebruik van teruggewonnen water op grond van een verkregen toelating.

Bij de opstart melden de verantwoordelijke partijen de opgelegde gegevens aan de bevoegde autoriteit. De gevraagde gegevens bij de opstartmelding maken het mogelijk om systemen toe te laten die bij de aanvraag nog niet operationeel zijn en tonen bij de opstart het naleven van de gestelde voorwaarden in de toelating. Dit houdt ook in dat waterhergebruikssystemen aangevraagd kunnen worden voor het geval ze nodig worden, zonder een structureel draaiend waterhergebruikssysteem te zijn. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn voor een openbaar bestuur dat een alternatieve bron voorhanden wil hebben voor zijn openbaar groen in periodes van waterschaarste of droogte.

Ook wordt een melding van buitengebruikstelling opgelegd zodanig dat er geen onnodige tijd verspild wordt met het opvolgen van niet actieve toelatingen.

Artikel 16

[4] Het CIW is het overlegplatform waar zowel vertegenwoordigers van de beleidsdomeinen van het Vlaamse Gewest (waterbeleid), lokale waterbeheerders, afvalwater- en drinkwaterbedrijven en de provinciegouverneurs zetelen.

Een toelating geldt voor een periode van 10 jaar. Dergelijke periode moet waterhergebruikssystemen die gepaard gaan met bepaalde investeringen voldoende attractief maken voor de verantwoordelijke partijen. Tegelijkertijd is een afgelijnde geldigheidsperiode van 10 jaar ook ingegeven door de evolutie in milieutechnische inzichten voor hergebruiktoepassingen en er dus de mogelijkheid moet gelaten worden voor een periodieke bijsturing.

Ook wordt er in dit artikel verduidelijkt wanneer een aanpassing van de toelating nodig is. Dit omdat met bepaalde aanpassingen een veranderd risico naar mens en milieu gepaard kan gaan. Hierdoor is het dus nodig om bepaalde wijzigingen voor te leggen aan de bevoegde autoriteit. De bevoegde autoriteit zal bij een aanvraag tot wijziging van een toelating evalueren of de wijziging van die aard is of er opnieuw adviezen ingewonnen moeten worden of niet, of niet allemaal. Dergelijk advies heeft dan enkel betrekking op de aanpassing van de toelating die gevraagd wordt.

Dit artikel geeft ook de mogelijkheid aan de bevoegde autoriteit om toelatingen binnen diezelfde periode te evalueren en indien nodig bij te sturen. Dit kan wanneer er iets verandert aan de bestaande milieunormenkaders, omgevingsfactoren of wetenschappelijke inzichten.

Hoofdstuk 5. Rapporteringsvereisten

Artikel 17

Dit artikel legt de rapporteringsverplichtingen vast voor de verantwoordelijke partijen. In dit artikel wordt samengevat wanneer en wat er jaarlijks gerapporteerd moet worden aan de bevoegde autoriteit.

De bevoegde autoriteit zal elke twee jaar een overzicht publiceren gebaseerd op de ontvangen gerapporteerde cijfers.

Hoofdstuk 6. Beroepsprocedure

Artikel 18

In dit artikel wordt de beroepsprocedure omschreven tegen de beslissingen van de bevoegde autoriteit.

Artikel 19

Dit artikel voorziet in een overgangsperiode voor waterhergebruikssystemen die niet onder het toepassingsgebied vallen van de verordening en al operationeel zouden zijn voor de inwerkintreding van dit besluit. Ook de waterhergebruikssystemen die in een fase van opstart zijn zullen gebruik kunnen maken van de overgangsperiode. Het gaat dan om projecten die bijvoorbeeld betoelaagd worden in het kader van Blue Deal subsidies of andere omgevingsgerelateerde oproepen zoals de Proeftuinen droogte.. Die systemen moeten zich in regel te stellen binnen 3 jaar na inwerkingtreding van dit besluit en binnen die periode een toelating bekomen hebben van de bevoegde autoriteit om het systeem blijvend te kunnen exploiteren.

Artikel 20

Dit artikel behoeft geen uitleg.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Er wordt geen impact verwacht op de begroting van de Vlaamse Overheid.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

De bevoegde autoriteit, de Vlaamse Milieumaatschappij, zal de aanvragen beoordelen, rekening houdend met de input die via de advisering verkregen wordt.

Gezien nog niet ingeschat kan worden hoeveel waterhergebruikssystemen zullen aangevraagd worden is de impact op personeelsinzet niet eenvoudig te becijferen. Vanzelfsprekend zal die impact er wel zijn met de invoering van dit volledig nieuwe beleids- en regelgevend kader en zal er onderzocht moeten worden hoe die opgevangen kan worden binnen het bestaande personeelskader.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er wordt geen specifieke impact verwacht op de lokale en provinciale besturen, uitgezonderd de tijd die zou ingezet worden om een aanvraag op te maken voor eigen gebruik.

4. VERDER TRAJECT

- 2de principiële goedkeuring
- Advies Raad van State
- Definitieve goedkeuring

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar tweede principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende reglementering inzake de kwaliteit en de productie, de levering en het gebruik van teruggewonnen water;
2° de Vlaamse minister, bevoegd voor Omgeving te gelasten over het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering vermeld in punt 1°, het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR